

Rapport 3. kvartal 2017

Eika Gruppen

3. kvartal 2017

- Historisk beste kvartalsresultat før skatt på 189 millioner kroner (126)
- Premievekst f.e.r. på 5,4 prosent (4,5)
- Combined ratio 72,6 prosent (83,4)
- Provisjoner til distributører på 136 millioner kroner (124)
- Brutto mislighold 3,7 prosent (2,8)
- 11.000 aksjesparekonti opprettet
- Egenkapitalavkastning (ann.) 26,3 prosent (18,2)
- Eika Gruppen ble aksjonær i Vipps AS

Januar til september 2017

- Resultat før skatt på 429 millioner kroner (389)
- Premievekst f.e.r. på 4,5 prosent (3,8) siste 12 mndr
- Utlånsvekst på 1,1 prosent siste 12 mndr
- Combined ratio 81,6 prosent (84,6)
- Provisjoner til distributører 404 millioner kroner (367)
- Porteføljeavkastning (ann.) 3,1 prosent (2,1)
- Egenkapitalavkastning (ann.) 21,3 prosent (19,8)

eika. Ved din side

Hovedtall

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Netto renteinntekter	108.497	108.957	329.414	324.187	437.390
Netto premieinntekter	512.348	485.891	1.480.240	1.417.130	1.905.866
Netto andre inntekter	81.166	77.256	242.130	239.864	322.409
Netto driftsinntekter	702.011	672.104	2.051.784	1.981.181	2.665.665
Netto erstatningskostnader	272.282	326.772	916.965	964.289	1.249.597
Driftskostnader	227.929	206.817	671.063	587.318	853.547
Resultat før tap og nedskrivninger	201.800	138.515	463.756	429.574	562.521
Tap og nedskrivninger	12.834	12.187	34.647	40.783	53.617
Resultat før skatt	188.966	126.328	429.109	388.791	508.904
Skattekostnad	43.142	29.501	93.704	91.754	114.910
Resultat etter skatt	145.824	96.827	335.405	297.037	393.994
Brutto utlån	4.085.991	4.040.329	4.085.991	4.040.329	4.048.927
Verdipapirer	4.098.170	3.869.358	4.098.170	3.869.358	4.051.807
Innskudd fra kunder	4.424.188	4.534.893	4.424.188	4.534.893	4.529.076
Forsikringstekniske avsetninger	3.441.212	3.448.223	3.441.212	3.448.223	3.411.577
Egenkapital	2.287.934	2.158.384	2.287.934	2.158.384	1.952.529
Forvaltningskapital	11.897.826	11.862.953	11.897.826	11.862.953	12.019.868

Nøkkeltall

Forsikringsvirksomheten

Combined ratio f.e.r.	72,6 %	83,4 %	81,6 %	84,6 %	84,0 %
Skadeprocent f.e.r.	53,1 %	67,3 %	61,9 %	68,0 %	65,6 %
Kostnadsprosent f.e.r.	19,5 %	16,2 %	19,7 %	16,5 %	18,4 %
Avviklingsgevinster i mill.kr.	56	28	127	93	126
Porteføljevkastning (ann.)	3,1 %	2,6 %	3,2 %	2,2 %	2,6 %

Finansieringsvirksomheten

Rentenetto (ann.)	7,0 %	6,9 %	7,1 %	7,1 %	7,2 %
Kostnads/inntektsforhold	51,9 %	46,6 %	53,2 %	46,2 %	48,0 %
Brutto mislighold i prosent av brutto utlån	3,7 %	2,8 %	3,7 %	2,8 %	3,2 %
Tap i prosent av gj.snitt utlån (ann.)	1,1 %	1,1 %	1,0 %	1,4 %	1,3 %

Sparing og plassering

Portefølje til forvaltning i mill.kr.	35.963	29.699	35.963	29.699	31.407
Antall spareavtaler	101.728	88.221	101.728	88.221	91.868

Eiendomsmegling

Antall boligformidlinger	2.389	2.334	7.291	7.029	9.133
Antall kjedekontorer og filialer	68	64	68	64	66

Konsern

Ren kjernekapitaldekning - selskaper underlagt baselregulering ¹⁾	16,1 %	15,8 %	16,1 %	15,8 %	15,9 %
Dekningsprosent SCR - selskap underlagt solvensregulering ²⁾	164 %	180 %	164 %	180 %	155 %
Porteføljevkastning (ann.)	-	-	3,1 %	2,1 %	2,5 %
Egenkapitalavkastning (ann.)	26,3 %	18,2 %	21,3 %	19,8 %	19,1 %
Resultat per aksje	6,02	4,00	13,85	12,26	16,26

¹⁾ Delkonsern bestående av Eika Gruppen (mor), Eika Kreditbank og Eika Kapitalforvaltning.

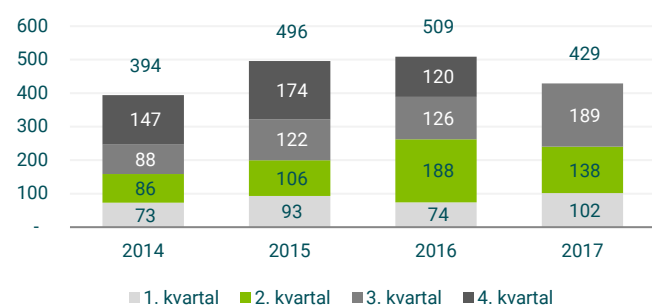
²⁾ Eika Forsikring.

Rapport tredje kvartal og januar til september 2017

Resultatutvikling

Eika Gruppen oppnådde et resultat før skatt på 189 millioner kroner (126) i tredje kvartal og 429 millioner kroner (389) så langt i 2017. Resultatet for tredje kvartal i år er konsernets hittil beste kvartalsresultat. Akkumulert resultat etter skatt på 335 millioner kroner (297) ga en annualisert egenkapitalavkastning på 21,3 prosent (19,8).

Resultat før skatt
Millioner kroner

Netto driftsinntekter

Netto driftsinntekter utgjorde i kvartalet 702 millioner kroner (672) og hittil i år 2,1 milliarder kroner (2,0). Økningen for årets tre første kvartaler sammenlignet med fjoråret var på 100 millioner kroner, korrigert for engangseffekt i 2016 knyttet til utbytte fra Visa Norge på 34 millioner kroner. Den vesentligste delen av økning kom fra premieinntekter, provisjonsinntekter og inntekter fra verdipapirer.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter var, for både kvartalet med 108 millioner kroner (109), og akkumulert med 329 millioner kroner (324), på nivå med fjoråret.

Netto premieinntekter forsikring

Forsikringsvirksomheten har hatt en positiv premieutvikling og økt bestandspremie innen de fleste bransjene. Premieinntektene for egen regning har så langt i år økt med 63 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor, tilsvarende en vekst på 4,5 prosent (3,8). Selskapet har hatt en sterkere vekst enn markedet totalt, og har økt sin markedsandel. Ved utgangen av kvartalet var bestandspremien på 2,8 milliarder kroner, en vekst siste 12 måneder på 5,7 prosent.

Netto provisjonsinntekter

Provisjonsinntekter fra sparing og plasseringsvirksomheten økte sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, mens inntektene fra betalingsformidling ble redusert som følge av nye EU-regler som trådte i kraft fra september 2016.

Alliansebankene er konsernets fremste distributører. Som en følge av at inntektene innenfor de ulike virksomhetsområdene øker, øker også provisjoner som betales til distributørene. Distributørprovisjoner utgjorde 136 millioner kroner (124) i kvartalet, og 404 millioner kroner (367) hittil i år.

Inntekter fra verdipapirer

Noe fallende pengemarkedsrenter, i kombinasjon med en viss spreadinngang, bidro til god avkastning på selskapets renteportefølje

tidlig i året. Pengemarkedsrentene fortsatte å falle selv etter at Norges Bank annonserte en noe tidligere renteheving enn tidligere, og kredittspreadene fortsatte inngangen gjennom hele kvartalet. De lange rentene falt i første del av kvartalet, men steg noe på slutten og endte marginalt lavere enn ved inngangen til kvartalet. Sammen bidro dette til en god avkastning i selskapets renteportefølje. Aksjemarkedene fortsetter den gode utviklingen som følge av god økonomisk vekst, og virker ikke til å la seg påvirke av den geopolitiske uroen og de stadige toppnoteringene som registreres på verdens aksjebørser.

Annualisert avkastning på konsernets samlede verdipapirportefølje var på 3,1 prosent. Gevinst/tap og netto verdiendringer utgjorde 45 millioner kroner (20) for perioden januar til september, og i tredje kvartal isolert (15) millioner kroner (11).

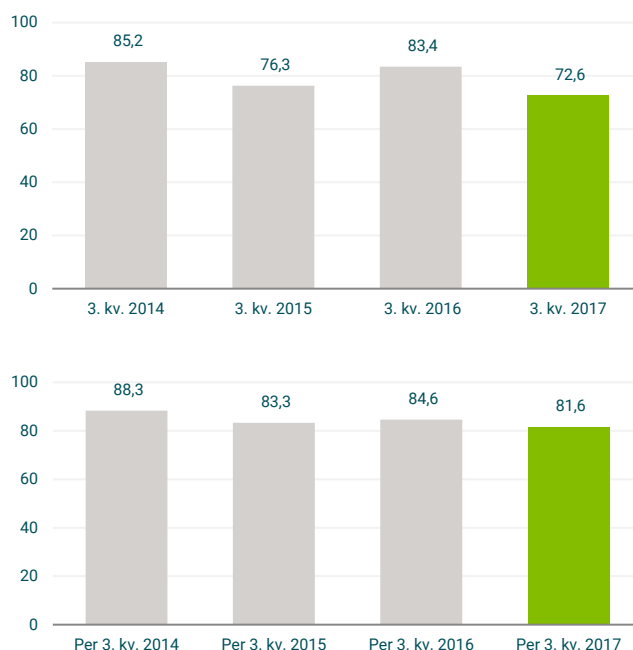
Andre inntekter

Inntekter fra fellestjenester, drift og utvikling økte som følge av høyere aktivitet, men motsvares av tilsvarende økning i driftskostnadene.

Erstatningskostnader, skadefrekvens og avviklingsresultater

Eika Forsikring har hittil i år hatt en skadeprosent for egen regning på 61,9 (68,0) og for kvartalet isolert 53,1 (67,3), som er noe bedre enn selskapets forventninger. Skadefrekvensen har vært relativt stabil for selskapets største produktgrupper. Innslaget av storskader i tredje kvartal lå noe under forventet nivå for årstiden, og for årets tre første kvartaler samlet sett har selskapet hatt et moderat innslag av storskader. Eika Forsikring er ikke blitt truffet av vesentlige naturskadehendelser i løpet av årets ni første måneder. I oktober ble Sørlandet rammet av storflom. For forsikringsbransjen samlet er det skader for over en halv milliard kroner. Selskapets kunder ble også rammet av hendelsen. Det er innmeldt om lag 130 skader hvorav kun halvparten er ekte naturskader. Samlet er skadeestimatet for selskapet på om lag 5 millioner kroner.

Combined ratio
Prosent

I tredje kvartal ble det inntektsført avviklingsgevinster for egen regning på 56 millioner kroner (28). Resultatførte avviklingsgevinster for egen regning hittil i år utgjorde 127 millioner kroner (93).

Driftskostnader

Samlede driftskostnader utgjorde 227 millioner kroner (207) i kvartalet og 671 millioner kroner (587) hittil i år. De vesentligste årsakene til kostnadsøkningen er økt ressursbruk innenfor IT-drift, digitale løsninger og support samt nedskrivning av tidligere aktiverte investeringer. Økte kostnader knyttet til økt ressursbruk i forbindelse med leveranser mot bank motsvares av tilsvarende økning i driftsinntektene. Finansskatten som ble innført fra januar 2017 har gitt deler av virksomheten en ekstra belastning tilsvarende 5 prosent av arbeidsgiveravgifts-grunnlaget, noe som også bidrar til at konsernets kostnader økes.

Tap, nedskrivninger og mislighold

Over tid har det vært en generell økning i antall misligholdte forbrukslån og kredittkort, en utvikling som også Eika Kredittbank ser i sin portefølje. Det økte misligholdet hos Eika Kredittbank har hovedsakelig vært knyttet til kredittkort. Ved utgangen av tredje kvartal var brutto misligholdte engasjementer på 151 millioner kroner mot 115 millioner kroner på samme tidspunkt i 2016. Misligholdte engasjementer representerer 3,7 prosent av utlånsporteføljen (2,8).

Tap og nedskrivninger på utlån i kvartalet utgjorde 11 millioner kroner (11) og hittil i år 30 millioner kroner (39). Tapskostnadene i regnskapet må sees i sammenheng med salg av overvåkningsportefølje med positiv resultat effekt i andre kvartal. Gruppevis nedskrivningene har økt med 40 millioner kroner så langt i år. Økningen kan forklares med økt mislighold, hovedsakelig innenfor kortområdet samt salg av overvåkningsporteføljen.

Balanseutvikling

Ved utgangen av tredje kvartal 2017 var Eika Gruppens samlede forvaltningskapital på 12 milliarder kroner. Tabellen nedenfor viser hovedtall fra konsernets balanse.

Beløp i tusen kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Innskudd i banker og sentralbank	1.413.563	1.600.136	1.544.794
Brutto utlån til kunder	4.085.991	4.040.329	4.048.927
Verdipapirer	4.098.169	3.869.358	4.051.807
Innskudd fra kunder	4.424.188	4.534.893	4.529.076
Forsikringstekniske avsetninger	3.441.212	3.448.223	3.411.577
Ekstern gjeld	931.927	971.443	1.002.185
Egenkapital	2.287.934	2.158.384	1.952.529
Forvaltningskapital	11.897.826	11.862.953	12.019.868

Utlån og innskudd fra kunder

Brutto utlån til kunder utgjorde ved utgangen av tredje kvartal i år 4,1 milliarder kroner. Økningen i porteføljen siste 12 måneder var 46 millioner kroner med god underliggende drift. Økningen fordeler seg på kredittkort med 44 millioner kroner, nedbetalingslån med 100 millioner kroner, mens leasing ble redusert med 98 millioner kroner. Nysalg av leasingavtaler blir fra 1. juli i år levert gjennom De Lage Landen Finans. Sammenlignet med tredje kvartal i fjor er innskudd fra kunder redusert med 111 millioner kroner. Innskuddsdekningen var på 108 prosent, en reduksjon på 4 prosentpoeng fra samme tid i fjor.

Verdipapirer

Konsernet hadde ved utgangen av tredje kvartal investeringer i verdipapirer for 4,1 milliarder kroner. Porteføljen består av obligasjoner og sertifikater, rentefond, aksjefond samt strategiske aksjeinvesteringer. Den vesentligste delen av porteføljen er norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Plasseringer i obligasjoner, sertifikater og rentefond utgjorde ved utgangen av kvartalet 3,6 milliarder kroner.

Likviditet

Konsernets likviditetssituasjon er tilfredsstillende. Likviditetsbehovet er dekket ved en spredning på innlån fra kapitalmarkedet, gjeld til

kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder. Balanseført likviditet utgjorde ved utgangen av første kvartal 5,3 milliarder kroner, bestående av bankinnskudd uten løpetid på 1,4 milliarder kroner og obligasjoner, sertifikater og verdipapirfond på 3,9 milliarder kroner. Plasseringene er hovedsakelig i banker med god rating og i finansielle instrumenter med lav risiko og høy grad av likviditet.

Kundevekst og nye digitale løsninger

Lokalbankene har hatt en betydelig kundevekst siden starten av 2016, med over 100.000 nye kunder. Dette har bidratt til utlåns- og porteføljevækst i Eika Gruppen.

Fremtidens kundebehandling i alliansen tar utgangspunkt i kundenes behov for kompetent rådgivning i kombinasjon med enkle, brukervennlige og personaliserte digitale tjenester gjennom kanalfleksibilitet. Økt satsing på kundebehandling gjennom digitale flater er viktig for å styrke og øke kundeopplevelsen for lokalbankenes kunder. Eika Gruppen jobber kontinuerlig med å gi kundene en enkel og problemfri bankhverdag gjennom forbedrede digitale kjøps- og betjeningsprosesser. I tredje kvartal har blant annet løsningen Min Sparing, blitt lansert i lokalbankenes mobilbank.

Eika Gruppen AS

Eika Gruppen AS er morselskap i konsernet. I tillegg til virksomheten knyttet til å eie datterselskapene, inngår virksomhetsområdet felles-tjenester, drift og utvikling i morselskapet. Netto driftsinntekter så langt i år utgjorde 284 millioner kroner (235), mens samlede driftskostnader utgjorde 336 millioner kroner (282). Morselskapet mottar først ved årsslutt inntekter av sine eierinteresser i datterselskapene og har etter tredje kvartal et negativt resultat før skatt på 44 millioner kroner.

Morselskapet hadde ved utgangen av tredje kvartal innlån fra kredittinstitusjoner på 233 millioner kroner og fra obligasjonsmarkedet 225 millioner kroner. Innlån fra obligasjonsmarkedet er hovedsakelig benyttet til hybridkapital og til finansiering av Eika Kredittbank. Det forventes at fremtidige låneopptak i større grad vil gjøres direkte av Eika Kredittbank.

Fellestjenester, drift og utvikling

Eika Gruppen utvikler og leverer fellesløsninger på en rekke områder til lokalbankene i alliansen, samarbeidende selskaper og konsernets egne virksomhetsområder. Formålet er å utnytte stordriftsfordelene gjennom blant annet større fag- og kompetansemiljøer.

Leveranser av fellestjenester, drift og utvikling:

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Leveranser til alliansebankene	70.321	61.284	212.669	172.945	244.646
Leveranser konsern/samarb.selskap	22.452	21.029	67.729	61.084	80.461
Andre driftsinntekter	1.740	2.183	3.176	3.518	8.301
Totale leveranser	94.513	84.496	283.574	237.547	333.408

Virksomhetsområdet har økt i omfang, særlig innenfor IT, drift og support. Virksomheten er i all vesentlighet basert på kostnadsdekning. Økte inntekter motsvares av tilsvarende økning i driftskostnadene.

Forsikringsvirksomheten

Eika Forsikring tilbyr produkter innen skadeforsikring til privatpersoner, landbruk og småbedrifter, samt ettårige personforsikringsprodukter til privatmarkedet. Salget skjer gjennom lokalbankene i alliansen og andre utvalgte distributører. Bransjen er preget av sterk konkurranse og økende kundefokus der aktørene må forholde seg til endrete kundebehov og kundeferd. Den digitale satsingen hos Eika Forsikring

har som mål å utvikle gode digitale løsninger for kundene. Blant annet har kundene nå mulighet til å kjøpe produkter og melde skade digitalt.

Solide skadetall, god premievekst og godt finansresultat bidro til at Eika Forsikring oppnådde et historisk godt kvartalresultat før skatt på 167 millioner kroner (102). For årets tre første kvartaler utgjorde resultat før skatt 358 millioner kroner (276). Annualisert egenkapitalavkastning etter skatt var for kvartalet 41,3 prosent (26,3) og akkumulert 32,3 prosent (24,4).

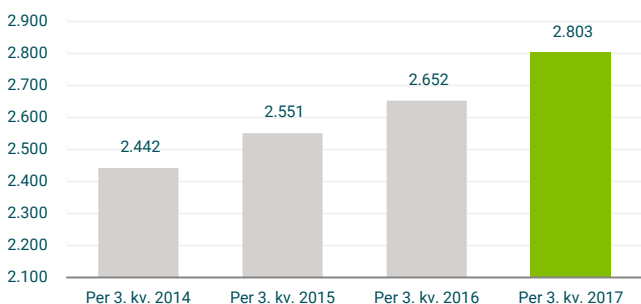
Resultat og nøkkeltall for Eika Forsikring:

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Premieinntekter f.e.r.	512.348	485.891	1.480.240	1.417.130	1.905.866
Andre forsikr.relaterte inntekter	4.964	5.359	16.961	15.243	21.705
Erstatningskostnader f.e.r.	272.282	326.772	916.966	964.289	1.249.597
Forskr.relaterte driftskostnader	99.738	78.584	291.003	234.409	351.069
Netto inntekter fra investeringer	24.553	19.484	77.699	51.513	79.662
Andre inntekter og kostnader	(3.015)	(2.953)	(8.902)	(8.717)	(11.961)
Resultat før skatt	166.830	102.425	358.029	276.471	394.606
Combined ratio f.e.r.	72,6 %	83,4 %	81,6 %	84,6 %	84,0 %
Skadeprosent f.e.r.	53,1 %	67,3 %	61,9 %	68,0 %	65,6 %
Kostnadsprosent f.e.r.	19,5 %	16,2 %	19,7 %	16,5 %	18,4 %
Porteføljeavkastning (ann.)	3,1 %	2,6 %	3,2 %	2,2 %	2,6 %
Dekningsprosent SCR	164 %	180 %	164 %	180 %	155 %
Egenkapitalavkastning	41,3 %	26,3 %	32,3 %	24,4 %	25,8 %
Avviklingsgevinster i mill.kr.	56	28	127	93	126
Antall rapp. storskader > 2 mill.kr.	7	10	30	26	41

Eika Forsikring har hatt en positiv premieutvikling og bestandspremievekst innen de fleste bransjene. Premieinntektene for egen regning har så langt i år økt med 63 millioner kroner sammenlignet med samme periode i fjor, tilsvarende en vekst på 4,5 prosent (3,8). Selskapet har hatt en sterkere vekst enn markedet totalt og har økt sin markedsandel. Kundeveksten så langt i år er på om lag 8.200 kunder. Selskapet hadde ved utgangen av tredje kvartal 2017 en bestandspremie på 2,8 milliarder kroner, hvilket tilsvarer en vekst siste 12 måneder på 5,7 prosent.

Bestandspremie

Millioner kroner

Skadeprosent for egen regning i kvartalet var 53,1 (67,3) og hittil i år 61,9 (68,0). Skadeprosenten hittil i år er noe bedre enn selskapets forventninger. For selskapets vesentligste produkter er skadefrekvensen relativt stabil, både i kvartalet og hittil i år. Storskadenivået hittil i år anses som moderat, og også tredje kvartals storskadeinnslag ligger noe under forventet nivå for årstiden.

Eika Forsikring ble ikke truffet av noen vesentlige naturskadehendelser i løpet av årets første ni måneder. I oktober ble Sørlandet rammet av stormflom. For forsikringsbransjen samlet er det skader for over en halv milliard kroner. Selskapets kunder ble også rammet av hendelsen. Det er innmeldt om lag 130 skader hvorav kun halvparten er ekte naturskader. Samlet er skadeestimatet for selskapet på om lag 5 millioner kroner.

Selskapet resultatførte i tredje kvartal avviklingsgevinster for egen regning på 56 millioner kroner (28). Resultatførte avviklingsgevinster for egen regning hittil i år utgjorde 127 millioner kroner (93).

Kostnadsprosent for egen regning utgjorde 19,5 (16,2) i tredje kvartal og hittil i år 19,7 prosent (16,5). Kostnadsprosenten har over noe tid vært økende. Dette har hovedsakelig sammenheng med planlagte tiltak knyttet til investeringer innen IT, digitaliserings- og strategiske prosjekter, samt økte distributørprovisjoner som en følge av økt kundetilgang og god porteføljevekst. Finansskatten som ble innført fra januar 2017 har gitt selskapet en ekstra belastning tilsvarende 5 prosent av arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget, noe som også bidrar til at selskapets kostnader øker.

Selskapet hadde ved utgangen av tredje kvartal en verdipapirportefølje på 3,3 milliarder kroner. Selskapet har en konservativ forvaltningsstrategi, og verdipapirporteføljen består i stor grad av investeringer i norske rentepapirer med god kredittkvalitet. Aksjeandelen er holdt relativt stabil over tid, og utgjorde ved utgangen av kvartalet 7,0 prosent.

Netto inntekter fra investeringer utgjorde i kvartalet 25 millioner kroner (19) med en annualisert porteføljeavkastning på 3,1 prosent (2,6). For årets tre første kvartaler var inntektene på 78 millioner kroner (52) og annualisert porteføljeavkastning på 3,2 prosent (2,2).

Pengemarkedsrentene fortsatte å falle gjennom kvartalet selv etter at Norges Bank annonserte en noe tidligere renteheving enn tidligere, og kredittspredene fortsatte også inngangen gjennom hele kvartalet. De lange rentene falt i første del av kvartalet, men steg noe på slutten, og endte marginalt lavere enn ved inngangen til kvartalet. Sammen bidro dette til en god avkastning i på renteporteføljen. Aksjemarkedene fortsetter den positive utviklingen som følge av god økonomisk vekst, og virker ikke til å la seg påvirke av den geopolitiske uroen og de stadige toppnoteringene som registreres.

Finansieringsvirksomheten

Finansierings- og betalingsløsninger til lokalbankenes kunder leveres gjennom Eika Kredittdbank. Selskapets produkter består av leasing, salgspantlån, smålån, kredittkort og andre kortprodukter selskapet administrerer, samt innskuddskonti i nettbanken Sparesmart.no.

Selskapet fikk i kvartalet et resultat før skatt på 32 millioner kroner (39). Resultatet er påvirket av reduserte inntekter fra formidlingsgebyrer som følge av nye EU-regler, som trådte i kraft fra september 2016, samt at selskapet avsluttet sitt nysalg av leasingprodukter fra tredje kvartal i år. Selskapets resultat etter årets tre første kvartaler var på 94 millioner kroner (130). Forhold som forklarer endringen i resultatet er reduserte formidlingsgebyrer, positiv engangseffekt i 2016 i form av utbytte fra Visa Norge på 35 millioner kroner, samt salg av en portefølje med misligholdte lån, med en positiv resultatteffekt i andre kvartal i år. Resultat etter skatt på 24 millioner kroner gir en annualisert egenkapitalavkastning på 12,6 prosent (20,3) i kvartalet.

Resultat og nøkkeltall for Eika Kredittdbank:

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Netto renteinntekter	100.779	101.082	304.368	300.789	405.646
Netto provisjoner	(12.624)	(8.154)	(41.161)	(24.119)	(40.303)
Inntekt fra verdipapirer	292	1.519	1.744	38.181	38.005
Andre inntekter	380	9	1.087	1.022	1.778
Netto driftsinntekter	88.827	94.456	266.038	315.873	405.126
Driftskostnader	46.119	44.056	141.501	146.004	194.369
Resultat før tap og nedskrivning	42.708	50.400	124.537	169.869	210.757
Tap og nedskrivning på utlån	10.800	11.285	30.192	39.528	52.126
Resultat før skatt	31.908	39.115	94.345	130.341	158.631
Brutto utlån til kunder	4.085.991	4.040.329	4.085.991	4.040.329	4.048.927
Innskudd fra kunder	4.424.188	4.534.893	4.424.188	4.534.893	4.529.075
Forvaltningskapital	5.760.897	5.818.493	5.760.897	5.818.493	5.847.691
Rentenetto (ann.)	7,0 %	6,9 %	7,1 %	7,1 %	7,2 %
Kostnad-/inntektsforhold	51,9 %	46,6 %	53,2 %	46,2 %	48,0 %
Brutto mislighold i prosent av brtto. utlån	3,7 %	2,8 %	3,7 %	2,8 %	3,2 %
Tap i prosent av brutto utlån (ann.)	1,1 %	1,1 %	1,0 %	1,4 %	1,3 %
Egenkapitalavkastning (ann.)			12,6 %	20,3 %	17,9 %
Ren kjernekapitaldekning			15,8 %	15,7 %	15,7 %
Ansvarlig kapitaldekning			19,0 %	17,8 %	19,0 %

Netto renteinntekter var på nivå med fjoråret, i kvartalet 101 millioner kroner (101) og hittil i år 304 millioner kroner (301).

Provisjonsinntekter er redusert med 6 millioner kroner i kvartalet og 19 millioner kroner hittil i år sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Dette skyldes endringen i regler for formidlingsgebyrer knyttet til kortvirksomheten som trådte i kraft 1. september 2016. Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader er på nivå med fjoråret.

Verdiutviklingen i selskapets verdipapirportefølje var stabil i kvartalet. Positiv inntekt fra verdipapirer for året skyldes en generell spreadinngang i markedet.

Samlede driftskostnader var i tredje kvartal 46 millioner kroner (44) og hittil i år 142 millioner kroner (146). Fjorårets regnskap var belastet med avviklingskostnader knyttet til den svenske filialen. Dette er en av de vesentligste årsakene til at driftskostnader er lavere i år enn i fjor.

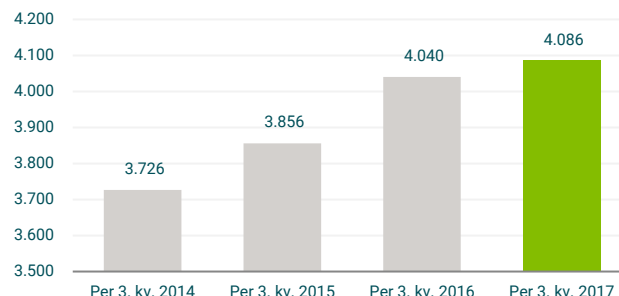
Over tid har det vært en økning i Norge i antall misligholdte forbrukslån og kredittkort, en utvikling som også Eika Kredittdbank ser i sin portefølje. Ved utgangen av tredje kvartal utgjorde brutto misligholdte engasjementer 151 millioner kroner, mot 115 millioner kroner på samme tidspunkt i fjor. Dette representerer 3,7 prosent av utlånsporteføljen, en økning på 0,9 prosentpoeng fra samme tidspunkt i fjor. Økningen har hovedsakelig kommet innenfor kortvirksomheten.

Tap og nedskrivninger på utlån i kvartalet utgjorde 11 millioner kroner (11) og hittil i år 30 millioner kroner (39). Tapskostnadene i regnskapet må sees i sammenheng med at selskapet i andre kvartal 2017 solgte en overvåkningsportefølje med positiv resultatteffekt. De gruppevis nedskrivningene har økt med 40 millioner kroner så langt i år. Økningen kan forklares med økt mislighold, hovedsakelig innenfor kortområdet samt salg av overvåkningsporteføljen.

Brutto utlån til kunder utgjorde 4,1 milliarder kroner ved utgangen av tredje kvartal. Økningen i porteføljen siste 12 måneder var 46 millioner kroner med god underliggende drift. Økningen fordeler seg på kredittkort med 44 millioner kroner, nedbetalingslån med 100 millioner kroner, mens leasing ble redusert med 98 millioner kroner. Nysalg av leasingavtaler blir fra 1. juli i år levert gjennom De Lage Landen Finans. Sammenlignet med tredje kvartal i fjor er innskudd fra kunder redusert med 111 millioner kroner. Innskuddsdekningen var på 108 prosent, en reduksjon på 4 prosentpoeng fra samme tid i fjor.

Brutto utlån

Millioner kroner

Selskapets soliditet er tilfredsstillende og må sees i sammenheng med forventet vekst og konsernets samlede kapitalstatus. Eika Kredittdbank hadde per 30. september en ren kjernekapitaldekning på 15,8 prosent. Finanstilsynet har fastsatt et Pilar 2-krav på 2,6 prosent for Eika Kredittdbank, gjeldende fra 30. november 2017.

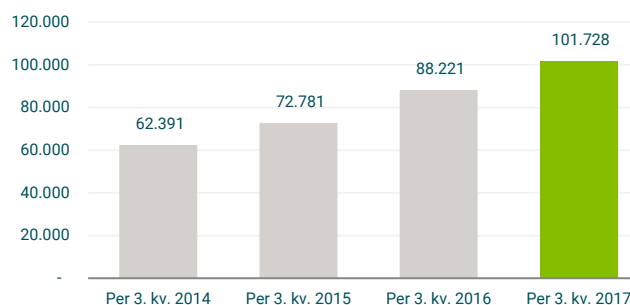
Sparing og plassering

Eika Kapitalforvaltning bidrar i stor grad til veksten innen langsiktig sparing og plassering hos lokalbankens kunder. Selskapet tilbyr verdipapirfond, innskuddspensjon og aktiv forvaltning av diskresjonære porteføljer. Lokalbankene i alliansen er selskapets viktigste distribusjonskanal. Selskapet har i tillegg avtaler om tilknyttede agenter med en rekke av lokalbankene, og gjennom det kan autoriserte finansielle rådgivere (AFR) i bankene tilby investeringsrådgiving til bankenes kunder.

Det er et stadig økende fokus på sparing i samfunnet. Selskapet har de senere årene opplevd en sterk vekst som også ble videreført dette kvartalet. Antall aktive spareavtaler økte fra 98.000 ved halvårsskiftet til 102.000 ved utgangen av september. Selskapet har en markedsandel innen spareavtaler i det norske markedet på om lag 12 prosent. I september lanserte Eika Kapitalforvaltning løsningen Min Sparing i mobilbanken til lokalbankene. Min Sparing har fått svært god mottakelse blant kunder og rådgivere, og i løpet av de tre første ukene ble det inngått 30.000 brukeravtaler. I tillegg til tegninger via digitale kanaler kom også et stort antall tegninger via møter med investeringsrådgivere. Kombinasjon av dyktige rådgivere og gode digitale løsninger har vist seg å være etterspurt vare blant kundene. Aksjesparekonto ble innført 1. september. I løpet av september måned ble det åpnet ca. 11.000 aksjesparekontoer.

Spareavtaler

Antall

Veksten i verdensøkonomien har vært god, noe som har vært med på å løfte verdens aksjemarkeder gjennom tredje kvartal. Den globale aksjeindeksen MSCI World steg med 4,8 prosent i kvartalet, og var ved utgangen av september opp 16 prosent hittil i år. Oslo Børs avsluttet kvartalet med en oppgang på 5,5 prosent i september måned. Fondsindeksen i Norge har gått opp 12,7 prosent så langt i 2017. Finansaksjene på Oslo Børs har også steget i takt med økt økonomisk aktivitet. Verdipapirfondet Eika Egenkapitalbevis er med sin verdistigning på 20,5 prosent i år det av selskapets fond med høyest verdistigning så langt i 2017.

Eikas tre pengemarkedsfond har hatt en avkastning gjennom årets ni første måneder i intervallet 1,1 til 1,2 prosent. Dette er vesentlig høyere enn referanseindeksens avkastning på 0,4 prosent. Meravkastningen kommer som et resultat av god løpende avkastning på fondenes plasseringer samt fallende kredittspreader. Etter årets tre første kvartaler har 8 av selskapets 13 verdipapirfond levert avkastning foran sin referanseindeks.

Fondenes avkastning hittil i år mot referanseindeks:

	Fondets	Referanse-	Mer/mindre
Eika Norden	15,17 %	17,28 %	-2,11 %
Eika Spar	12,15 %	10,98 %	1,17 %
Eika Global	9,49 %	7,25 %	2,24 %
Eika Alpha	10,79 %	14,51 %	-3,72 %
Eika Egenkapitalbevis	20,54 %	23,53 %	-2,99 %
Eika Norge	11,83 %	12,68 %	-0,84 %
Eika Pensjon	9,00 %	10,16 %	-1,15 %
Eika Balansert	9,33 %	8,60 %	0,73 %
Eika Likviditet	1,10 %	0,38 %	0,72 %
Eika Pengemarked	1,11 %	0,38 %	0,74 %
Eika Sparebank	1,28 %	0,38 %	0,90 %
Eika Obligasjon	1,87 %	1,14 %	0,74 %
Eika Kreditt	8,70 %	0,53 %	8,17 %

Eika Kapitalforvaltning tilbyr forvaltning av likviditetsporteføljer for bankene og forvalter nå porteføljer for 74 prosent av lokalbankene.

Markedet for innskuddspensjon viser fortsatt sterk vekst. Også i tredje kvartal har selskapets økte satsning gitt gode resultater, noe som gir seg utslag i form av økt premiebetaling og flere bedrifter og ansatte med Eika Innskuddspensjon. Distribusjonssamarbeidet med lokalbankene i alliansen fungerer godt og grunnlaget for videre vekst vurderes som godt.

Resultat og nøkkeltall for Eika Kapitalforvaltning:

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Driftsinntekter	39.104	32.894	114.129	95.308	134.695
Driftskostnader	31.082	22.325	87.501	68.160	94.716
Driftsresultat	8.022	10.569	26.628	27.148	39.979
Netto finansposter	(226)	(101)	(654)	(400)	262
Resultat før skatt	7.796	10.468	25.974	26.748	40.241
Portefølje til forvaltning i mill.kr.	35.963	29.699	35.963	29.699	31.407
Antall spareavtaler	101.728	88.221	101.728	88.221	91.868
Egenkapitalavkastning			55,2 %	56,7 %	60,3 %
Kapitaldekning			12,5 %	13,0 %	12,5 %

Den positive inntektsutviklingen selskapet har hatt de senere årene med god nettotegning og kundevekst, har fortsatt gjennom 2017. Selskapet fikk et resultat før skatt på 26 millioner kroner (27). Brutto driftsinntekter før distributørprovisjoner utgjorde i tredje kvartal 62 millioner kroner (50) og hittil i år 178 millioner kroner (145).

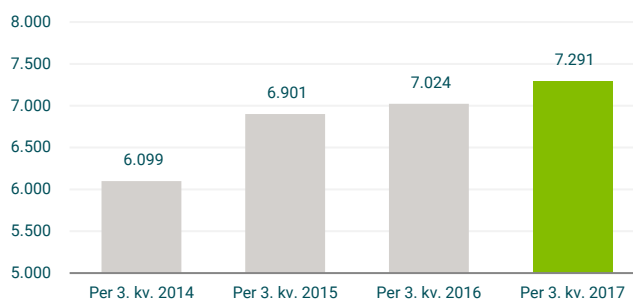
Samlede driftskostnader var 31 millioner kroner (22) i kvartalet og 88 millioner (68) så langt i år. En del av kostnadsøkningen skyldes nedskrivning av tidligere aktiverte investeringer.

Eiendomsmedling

Aktiv er en av Norges sterkeste merkevarer innen eiendomsmedling med mer enn 30 år i markedet. Kjeden har 66 kontorer og avdelinger, og er etablert fra Mosjøen i nord til Lyngdal i sør. Majoriteten av kjedekontorene er etablert i tett samarbeid med lokalbankene i Eika Alliansen. Dette gir kjeden et godt grep om lokalbankenes markeder og mulighet for tett kundeoppfølging sammen med lokalbankene, med fokus på helhetlig rådgiving både for kjøper og selger. Aktiv Eiendomsmedling forventer å opprettholde den veksten de har hatt i 2017 ut året.

Boligformidlinger

Antall

Kjedekontorene i Aktiv-kjeden omsatte fra januar til september 2017, 3,7 prosent flere boliger enn i tilsvarende periode i fjor, mens det for bransjen samlet var 1,1 prosent færre solgte boliger.

Resultat og nøkkeltall for Aktiv Eiendomsmedling:

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Driftsinntekter	11.780	11.392	35.463	33.956	44.815
Driftskostnader	10.237	9.228	31.560	29.968	40.232
Driftsresultat	1.543	2.164	3.903	3.988	4.583
Netto finansposter	(2)	5	10	(775)	(768)
Resultat før skatt	1.541	2.169	3.913	3.213	3.815
Antall kontorer og filialer	68	64	68	64	66
Antall formidlinger	2.389	2.334	7.291	7.029	9.133

Aktiv Eiendomsmedling har fått ny daglig leder. Finn Magnus Rogne-Hansen som har vært knyttet til eiendomsmeplingsvirksomheten siden 2008, og daglig leder siden 2012, inngår fra august i år i konsernledelsen i Eika Gruppen med ansvar for salg, marked og kompetanseutvikling. Som ny daglig leder i Aktiv Eiendomsmedling har selskapet ansatt Karsten Onsrud.

Risikoforhold

Konsernets virksomhet er eksponert for kreditt- og motpartsrisiko. Dette er den vesentligste risikoeksponeringen, og er hovedsakelig relatert til objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort samt fordringer på forsikringskunder og reassurandører. I tillegg kommer bankinnskudd, plasseringer i obligasjoner og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til virksomheten innen skade- og helseforsikring, og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene overfor forsikringstagerne. For å redusere risikoen kjøper forsikringsvirksomheten reassurans. Reassuransprogrammet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappetitt.

Likviditetsrisiko er risikoen for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansieringsvirksomheten.

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliance-risiko, omdømme risiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling, roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har tegnet forsikringer og utarbeidet beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Det er ingen vesentlige endringer i det overordnede risikobildet ved utgangen av tredje kvartal 2017 sammenlignet med selskapets omtale i årsrapporten for 2016. For ytterligere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Soliditet og regulatoriske forhold

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppering med omtrent like store deler av bank- og forsikringsvirksomhet. Konsernet er underlagt både CRD IV- og Solvens II-regelverket, i tillegg til reglene om konsolidering i tverrsektorielle grupper (konglomeratreglene).

Regulering CRD IV

Eika Gruppen beregner kapitaldekning etter CRD IV-regelverket for et delkonsern bestående av morselskapet, finansieringsvirksomheten og verdipapirvirksomheten. Det gjøres fradrag i ren kjernekapital på konsernnivå for morselskapets investeringen i forsikringsvirksomheten. Per 30. september var ren kjernekapitaldekning 16,1 prosent, kjernekapitaldekning 17,9 prosent og ansvarlig kapitaldekning 20,1 prosent.

Regulering Solvens II

Forsikringsdelen av virksomheten beregner solvenskapitalkrav etter standardmetoden under Solvens II. Dekningsprosent SCR var 164.

Det nye solvensregelverket ble innført fra januar 2016. Det er ikke avklart hvordan skadeforsikringsselskapenes avsetning til garantiordning skal behandles under det nye solvensregimet. Tidligere sikkerhetsavsetning er omklassifisert til annen egenkapital, men skattemessig behandling er ikke endelig besluttet av Finansdepartementet. I regnskapet er det foretatt en avsetning for utsatt skatt knyttet til den tidligere sikkerhetsavsetningen.

Tverrsektoriell gruppe

Konsernets samlede soliditet rapporteres etter regelverket for tverrsektorielle grupper.

Utsiktene fremover

Ut ifra anslagene i Nasjonalbudsjettet for 2017-18 forventes det en økende konjunkturoppgang i norsk økonomi. Fortsatt bedring i det europeiske konjunkturbildet, økt bruk av oljepenger samt vedvarende lave renter forventes å bidra til økt etterspørsel etter norske varer og tjenester. Usikkerheten fremover ligger, som alltid i det internasjonale konjunkturbildet, men også i økende grad i de norske boligmarkedene. Utviklingen i norsk økonomi påvirker både konsernets og lokalbankenes vekst og utvikling. For lokalbankene er det store regionale forskjeller, spesielt i bolig- og arbeidsmarkedene.

Lokalbankenes kjerneverdier og posisjon legger premisene for utviklingen av alliansens fremtidige betjeningsløsninger. Kundetilfredsmålinger har vist at kundene verdsetter at lokalbankene i alliansen, i større grad enn konkurrentene, tilbyr både gode digitale løsninger og personlig rådgivning når kunden har behov for det. De digitale kundeflatene blir stadig viktigere som et middel til å komplementere kundekontakten i hverdagen. Nye aktører fra andre bransjer forventes å utfordre bank- og forsikringsmarkedet. Eika Gruppen bruker betydelige ressurser på å utvikle moderne infrastruktur og kundevennlige digitale løsninger, både internt og i samarbeid med partnere. Disse skal sikre at lokalbankene fortsatt er tilstede for kundene med konkurranseedyktige og verdifulle tjenester også i fremtidens bankhverdag.

Aktører med nettbaserte tjenester er i større grad en tidligere utsatt for digitale angrep. Dette er en utvikling man forventer vil fortsette i årene som kommer. Eika følger denne utviklingen tett og har etablert tiltak som sikrer at lokalbanken er trygg for privatkunder, organisasjoner og lokalt næringsliv.

Partnerskap står sentralt i Eikas strategi for hurtig og kostnadseffektiv innovasjon og utvikling. Eika Alliansen, Sparebank1-alliansen, DNB med flere har startet et samarbeid for å bidra til at Vipps videreutvikles til å være den ledende mobile lommeboken i det norske marked. Vipps AS fikk i september nødvendige godkjenninger fra Finansdepartementet. I oktober har også Nordea og Danske Bank blitt med i Vipps-samarbeidet. Tidligere i år ble det inngått en samarbeidsavtale med selskapet De Lage Landen Finans Norge om leveranser av leasingprodukter til lokalbankens kunder. Eika Kredittdbank vil fra tredje kvartal i år kun forvalte sin eksisterende leasingportefølje.

En sterk vekst i forbrukskreditter over flere år har skapt bekymring hos myndighetene som har fremmet flere tiltak for å beskytte forbrukerne mot uforansvarlig låneopptak. Strengere krav til markedsføring, regler for kredittgivning og fakturering av kredittkortgjeld er noen tiltakene. Etter mange års utredning ble etablering av et felles norsk gjeldsregister vedtatt i april i år. Eika Gruppen er positiv til disse tiltakene.

Nye regulatoriske regler påvirkninger hele alliansen. GDPR, EUs nye personvernforordning trer i kraft 25. mai 2018. Forordningen er en videreføring av eksisterende personvernlovgivning, med særlig fokus på den registrertes rettigheter. Det er igangsatt en prosess for identifisering og implementering av nye krav og plikter i forordningen for å være i tråd med forordningen per mai 2018. PSD2, EUs reviderte betalingstjenestedirektiv pålegger bankene å gi tredjepartsaktører tilgang til konto-informasjon og til å initiere betalinger fra kundens konto i banken.

Direktivet er EØS-relevant og forventes innført i norsk rett i løpet av 2018. Arbeidet med å møte de nye kravene, samt utnytte mulighetene som ligger i den nye konkurransedynamikken dette vil skape, er strategisk viktig for Eika og har høy prioritet.

Eika Gruppen vil fortsette å arbeide aktivt i næringen og overfor myndighetene for å sikre gode rammevilkår og like konkurransevilkår for lokalbankene i alliansen.

Det er styrets vurdering at fokus på effektiv og lønnsom drift over tid har gitt gode resultater og bedret leveransekräften. Soliditeten i de enkelte datterselskapene, og i konsernet samlet sett anses å være tilfredsstillende. Alle deler av virksomheten arbeider kontinuerlig med forbedring av leveransene til lokalbankene og til lokalbankenes kunder.

Oslo, 26. oktober 2017
Styret i Eika Gruppen AS

Allan Troelsen
Styrets leder

Jan L. Andreassen

Elling Berntsen

Trine Stangeland

Mads Indrehus

Bente Sollid Storehaug

Arild Bohlin

Svein Sivertsen

Hege Toft-Karlsen
Konsernsjef

Konsernresultat

Beløp i tusen kroner	Noter	Konsern				
		3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Renteinntekter og lignende inntekter		136.055	139.658	412.922	417.043	559.168
Rentekostnader og lignende kostnader		27.558	30.701	83.508	92.856	121.778
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		108.497	108.957	329.414	324.187	437.390
Netto premieinntekter forsikring		512.348	485.891	1.480.240	1.417.130	1.905.866
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer		-	-	215	34.835	47.125
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer		-	-	215	34.835	47.125
Provisjonsinntekter mv.		118.961	114.186	352.827	335.235	457.300
Distributørprovisjoner og andre provisjonskostnader		136.353	126.133	407.829	372.465	514.878
Netto provisjonsinntekter		(17.392)	(11.947)	(55.002)	(37.230)	(57.578)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer		14.882	11.427	45.909	20.432	25.983
Andre inntekter		83.676	77.776	251.008	221.827	306.879
Netto driftsinntekter		702.011	672.104	2.051.784	1.981.181	2.665.665
Erstatningskostnader		272.282	326.772	916.966	964.289	1.249.597
Lønn og generelle administrasjonskostnader		175.045	148.895	541.348	469.520	668.932
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger		20.366	5.606	35.781	16.509	22.871
Andre driftskostnader		32.518	52.316	93.933	101.289	161.744
Resultat før tap og nedskrivninger		201.800	138.515	463.756	429.574	562.521
Tap på utlån og andre fordringer	Note 9	12.834	12.187	34.647	40.783	53.617
Resultat før skatt		188.966	126.328	429.109	388.791	508.904
Skattekostnad		43.142	29.501	93.704	91.754	114.910
Periodens resultat		145.824	96.827	335.405	297.037	393.994

Resultat - morselskap

Beløp i tusen kroner	Morselskap				
	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Renteinntekter og lignende inntekter	2.919	3.757	8.961	11.547	13.974
Rentekostnader og lignende kostnader	4.245	6.165	13.206	19.478	24.253
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	(1.326)	(2.408)	(4.245)	(7.931)	(10.279)
Inntekter av aksjer, andeler og andre verdipapirer	-	-	215	237	3.111
Inntekter av eierinteresser i konsernselskap	-	-	-	-	495.000
Sum utbytte og inntekter av verdipapirer	-	-	215	237	498.111
Provisjonsinntekter mv.	39	188	221	380	467
Provisjonskostnader mv.	328	272	907	809	939
Netto provisjonsinntekter	(289)	(84)	(686)	(429)	(472)
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer	1.790	3.320	4.746	5.082	4.822
Andre inntekter	94.828	84.498	283.888	237.549	333.408
Netto driftsinntekter	95.003	85.326	283.918	234.508	825.590
Lønn og generelle administrasjonskostnader	95.526	78.002	288.864	233.060	334.204
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1.016	1.354	3.037	4.001	5.217
Andre driftskostnader	17.606	33.427	44.457	45.126	79.115
Resultat før tap og nedskrivninger	(19.145)	(27.457)	(52.440)	(47.679)	407.054
Tap på utlån og andre fordringer	-	356	-	356	356
Gevinst ved salg finansielle anleggsmidler	-	-	8.109	-	-
Resultat før skatt	(19.145)	(27.813)	(44.331)	(48.035)	406.698
Skattekostnad	(3.810)	(5.698)	(14.295)	(9.255)	84.258
Periodens resultat	(15.335)	(22.115)	(30.036)	(38.780)	322.440

Balanse - eiendeler

Morselskap						Konsern		
31.12.2016	30.09.2016	30.09.2017	Beløp i tusen kroner	Noter	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	
-	-	-	Kontanter og fordringer på sentralbanker		53.243	53.161	53.197	
237.862	395.986	264.684	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	Note 6	1.365.320	1.550.976	1.496.597	
-	-	-	Brutto utlån til kunder		4.085.991	4.040.329	4.048.927	
-	-	-	Nedskrivinger på utlån		95.702	56.263	57.796	
-	-	-	Netto utlån kunder	Note 7, 8	3.990.289	3.984.066	3.991.131	
140.000	-	140.000	Obligasjoner og andre rentepapirer med fast avkastn.	Note 10	2.989.394	2.811.472	2.973.195	
358.587	354.449	369.047	Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastn.	Note 11	1.108.776	1.057.886	1.078.612	
1.110.645	1.110.645	1.110.645	Eierinteresser i konsernselskap	Note 12	-	-	-	
1.609.232	1.465.094	1.619.692	Sum verdipapirer		4.098.170	3.869.358	4.051.807	
19.503	32.821	33.798	Utsatt skattefordel		88.137	109.536	81.019	
1.721	4.511	1.136	Andre immaterielle eiendeler		50.869	93.249	67.838	
21.224	37.332	34.934	Sum immaterielle eiendeler		139.006	202.785	148.857	
16.981	16.779	15.154	Driftsløsøre og eiendom		24.017	29.032	28.384	
16.981	16.779	15.154	Sum varige driftsmidler		24.017	29.032	28.384	
-	-	-	Gjenforsikringsandel av forsikr. tekniske avsetninger	Note 13	971.833	993.610	978.678	
-	-	-	Fordringer på forsikringstakere og gjenforsikrere		1.086.007	1.022.749	1.019.786	
639.719	39.128	35.812	Andre eiendeler		48.079	49.753	143.699	
9.715	8.488	10.956	Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		121.862	107.463	107.732	
2.534.733	1.962.807	1.981.232	Sum eiendeler		11.897.826	11.862.953	12.019.868	

Balanse - gjeld og egenkapital

Morselskap				Konsern				
31.12.2016	30.09.2016	30.09.2017	Beløp i tusen kroner	Noter	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	
250.683	192.972	200.434	Gjeld til kredittinstitusjoner	Note 14	233.076	247.905	303.568	
-	-	-	Innskudd fra kunder	Note 15	4.424.188	4.534.893	4.529.076	
224.885	249.870	224.930	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	Note 16	224.930	249.870	224.885	
-	-	-	Forsikringstekniske avsetninger	Note 13	3.441.212	3.448.223	3.411.577	
80.195	-	20	Betalbar skatt		99.629	98.255	94.566	
302.813	-	-	Foreslått utbytte		-	-	302.813	
66.207	20.603	27.078	Annen gjeld		182.747	139.765	221.196	
449.215	20.603	27.098	Sum annen gjeld		282.376	238.020	618.575	
111.604	63.800	74.625	Påløpne kostnader og ikke opptjente inntekter		441.055	412.381	403.654	
27.912	23.573	13.636	Avsetning for forpliktelser		89.134	99.609	102.272	
224.660	224.622	224.772	Ansvarlig lånekapital	Note 17	473.921	473.668	473.732	
1.288.959	775.440	765.495	Sum gjeld		9.609.892	9.704.569	10.067.339	
24.225	24.225	24.225	Aksjekapital		24.225	24.225	24.225	
817.814	817.814	817.814	Overkurs		817.814	817.814	817.814	
234.219	234.219	234.219	Annen innskutt egenkapital		234.219	234.219	234.219	
1.076.258	1.076.258	1.076.258	Sum innskutt egenkapital		1.076.258	1.076.258	1.076.258	
169.516	111.109	139.479	Sum opptjent egenkapital		1.211.676	1.082.126	876.271	
1.245.774	1.187.367	1.215.737	Sum egenkapital		2.287.934	2.158.384	1.952.529	
2.534.733	1.962.807	1.981.232	Sum gjeld og egenkapital		11.897.826	11.862.953	12.019.868	

Endringer i egenkapitalen

Beløp i tusen kroner	Konsern				
	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2015	24.225	817.814	234.219	574.279	1.650.537
Prinsippendring sikkerhetsavsetning	-	-	-	210.811	210.811
Periodens resultat	-	-	-	49.891	49.891
Balanse per 31. mars 2016	24.225	817.814	234.219	834.981	1.911.239
Periodens resultat	-	-	-	150.319	150.319
Balanse per 30. juni 2016	24.225	817.814	234.219	985.300	2.061.558
Periodens resultat	-	-	-	96.827	96.827
Balanse per 30. september 2016	24.225	817.814	234.219	1.082.127	2.158.385
Periodens resultat	-	-	-	96.957	96.957
Avsatt utbytte	-	-	-	(302.813)	(302.813)
Balanse per 31. desember 2016	24.225	817.814	234.219	876.271	1.952.529
Periodens resultat	-	-	-	81.281	81.281
Balanse per 31. mars 2017	24.225	817.814	234.219	957.553	2.033.811
Periodens resultat	-	-	-	108.301	108.301
Balanse per 30. juni 2017	24.225	817.814	234.219	1.065.854	2.142.112
Periodens resultat	-	-	-	145.823	145.823
Balanse per 30. september 2017	24.225	817.814	234.219	1.211.676	2.287.934

Beløp i tusen kroner	Morselskap				
	Aksjekapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse per 31. desember 2015	24.225	817.814	234.219	149.889	1.226.147
Periodens resultat	-	-	-	(7.542)	(7.542)
Balanse per 31. mars 2016	24.225	817.814	234.219	142.347	1.218.605
Periodens resultat	-	-	-	(9.123)	(9.123)
Balanse per 30. juni 2016	24.225	817.814	234.219	133.224	1.209.482
Periodens resultat	-	-	-	(22.115)	(22.115)
Balanse per 30. september 2016	24.225	817.814	234.219	111.109	1.187.367
Periodens resultat	-	-	-	361.220	361.220
Avsatt utbytte	-	-	-	(302.813)	(302.813)
Balanse per 31. desember 2016	24.225	817.814	234.219	169.516	1.245.774
Periodens resultat	-	-	-	(13.709)	(13.709)
Balanse per 31. mars 2017	24.225	817.814	234.219	155.806	1.232.064
Periodens resultat	-	-	-	(992)	(992)
Balanse per 30. juni 2017	24.225	817.814	234.219	154.814	1.231.072
Periodens resultat	-	-	-	(15.335)	(15.335)
Balanse per 30. september 2017	24.225	817.814	234.219	139.479	1.215.737

Avsetning til naturskadefond og avsetning til garantiordning i Eika Forsikring er klassifisert som annen egenkapital. I konsernets annen egenkapital 30. september 2017 utgjør disse postene 203 millioner kroner. Sikkerhetsavsetningen var tidligere en del av de forsikringstekniske avsetningene. I forbindelse med regulatoriske endringer ble denne avviklet 1. januar 2016. Den tidligere avsetningen er ført mot egenkapital og utsatt skatt.

Kontantstrømanalyse

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Kontanstrøm fra operasjonelle aktiviteter						
Resultat før skattekostnad	(44.331)	(48.035)	406.698	429.109	388.791	508.904
Periodens betalte skatt	(80.175)	(107.269)	(107.270)	(94.620)	(156.778)	(156.782)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	3.038	4.001	5.217	37.835	18.676	25.714
Verdiregulering verdipapirer	(13.366)	(5.252)	(5.112)	(46.571)	(20.277)	(25.687)
Pensjonskostnad uten kontanteffekt	(14.276)	(4.981)	(642)	(14.276)	(20.346)	(16.007)
Andre poster uten kontanteffekt	157	308	360	235	674	20.236
Netto kjøp/salg verdipapirer	8.872	(200)	(2.982)	6.174	188.491	12.947
Endring i forsikringstekniske avsetninger	-	-	-	29.635	203.627	166.980
Endring i utlån til kredittinstitusjoner	-	250.000	200.000	-	-	-
Endring i lån til kunder	-	-	-	842	(197.446)	(204.511)
Endring i innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner	-	-	-	(125.131)	486.043	478.179
Endring i andre kortsiktige eiendeler og gjeld	31.558	67.408	(441.000)	21.063	(92.632)	(96.246)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(108.523)	155.980	55.269	244.295	798.823	713.727
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter						
Innbetalinger ved salg av driftsmidler og immaterielle eiendeler	-	-	-	-	(52.530)	25
Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler og immaterielle eiendeler	(626)	(5.235)	(3.864)	(16.498)	-	(53.017)
Innbetaling av konsernbidrag	495.000	471.500	471.500	-	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	494.374	466.265	467.636	(16.498)	(52.530)	(52.992)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter						
Endring i gjeld til kredittinstitusjoner	(56.215)	(67.180)	(10.964)	(56.215)	(67.180)	(10.964)
Endring i obligasjonsgjeld	-	(300.000)	(325.000)	-	(300.000)	(325.000)
Utbetaling av utbytte	(302.813)	(181.688)	(181.688)	(302.813)	(181.688)	(181.688)
Netto kontantstrøm fra finansielle aktiviteter	(359.028)	(548.868)	(517.652)	(359.028)	(548.868)	(517.652)
Netto endring bankinnskudd, kontanter og lignende	26.823	73.377	5.253	(131.231)	197.425	143.083
Bankinnskudd og lignende 1.januar	32.862	27.609	27.609	1.544.794	1.401.711	1.401.711
Bankinnskudd, kontanter og lignende 31. desember	59.685	100.986	32.862	1.413.563	1.599.136	1.544.794

Noter til regnskapet

Note 1 – Generell informasjon

Eika Gruppen er en del av Eika Alliansen som består av 70 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 360 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn.

Eika Gruppens strategiske fundament er å sikre sterke og omsorgsfulle lokalbanker som er en drivkraft for vekst og utvikling, for kunden og lokalsamfunnet. Gruppen leverer en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som gjør lokalbanken konkurransedyktig.

Eika Gruppen AS er morselskapet i konsernet. Virksomheten drives gjennom morselskapet og de heleide datterselskapene Eika Forsikring AS, Eika Kredittdbank AS, Eika Kapitalforvaltning AS og Aktiv Eiendomsmegling AS. Eika Gruppen AS har kontoradresse i Parkveien 61 i Oslo og hjemmeside www.eika.no.

Note 2 - Regnskapsprinsipper mv.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Eika Gruppen utarbeider selskapsregnskap og konsernregnskap etter NGAAP. Regnskapet er avlagt i samsvar med regnskapsloven av 1998 samt gjeldende regnskapsstandarder. Konsernets virksomhet kommer inn under forskriftene om årsregnskap for banker og finansieringsvirksomhet, forsikringsselskap og verdipapirforetak, gitt av Finanstilsynet. Årsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i forskrift om årsregnskap for banker og finansieringsforetak. For beskrivelse av de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn ved avleggelse av regnskapet henvises det til konsernets årsrapport for 2016.

Bruk av estimater og skjønn

Utarbeidelsen av regnskapet og anvendelse av de valgte regnskapsprinsipper innebærer vurderinger, utarbeidelse av estimater og anvendelse av forutsetninger som påvirker regnskapsført verdi av eiendeler, forpliktelser, inntekter og kostnader. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Endringene vil bli regnskapsført når det foreligger grunnlag for å fastsette nye estimater. Vesentlige estimater relaterer seg til nedskrivninger på utlån til kunder, verdsettelse av verdipapirer og beregning av forsikringstekniske avsetninger.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon

I de tilfeller nye regnskapsprinsipper tas i bruk eller poster i regnskapet klassifiseres på annen måte omarbeides fjorårstallene for å gjøre regnskapene sammenlignbare.

Klassifisering av kostnader

Forsikringsvirksomheten klassifiserer den delen av driftskostnadene som er knyttet til skadebehandling som indirekte skadebehandlingskostnader. Indirekte skadebehandlingskostnader inngår som en del av erstatningskostnadene. Denne klassifiseringen er videreført i konsernregnskapet.

Note 3 – Finansiell risiko

Konsernets vesentligste risiko er kreditt- og motpartsrisiko, hovedsakelig knyttet til objektsfinansiering og usikret kreditt knyttet til utstedelse av kredittkort i Eika Kredittdbank og fordringer på forsikringskunder og reassurandører i Eika Forsikring. I tillegg er risikoen knyttet til investeringer i rentepapirer, bankplasseringer og øvrige fordringer.

Konsernets forsikringsrisiko er knyttet til Eika Forsikring og virksomheten innen skade- og helseforsikring og hvorvidt forsikringspremier og reserver er tilstrekkelige til å dekke forpliktelsene ovenfor forsikringstagerne. Forsikringsvirksomheten kjøper reassurans for å redusere risikoen og programmet fastsettes med bakgrunn i forretningsmål og risikoappetitt.

Likviditetsrisiko er risiko for at konsernet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Konsernets eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til kreditt- og finansieringsvirksomheten i Eika Kredittdbank.

Konsernets operasjonelle risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko omfatter også compliancerisiko, omdømmerisiko og juridisk risiko. Klarhet i arbeidsdeling og roller og ansvar, effektive prosesser samt hensiktsmessig kontroll og lederoppfølging reduserer den operasjonelle risikoen. Konsernet har utarbeidet beredskapsplaner og tegnet forsikringer for å håndtere krisesituasjoner og sikre forretningskontinuitet.

Risikoviljen på tvers av risikoklasser operasjonaliseres gjennom fastsettelse av risikovilje, riskpolicyer, rammer og delegering av ansvar og fullmakt. Jevnlig overvåkning og risikorapportering bidrar til at styret og ledelsen får tilstrekkelig informasjon om og styring og kontroll med risikoene. Det er ingen vesentlige endringer i det overordnede risikobildet ved utgangen av tredje kvartal 2017 sammenlignet med selskapets omtale i årsrapporten for 2016. For nærmere beskrivelse av finansiell risiko henvises det til konsernets årsrapport.

Note 4 – Soliditet

Eika Gruppen er en tverrsektoriell finansiell gruppe med både bank- og forsikringsvirksomhet. Konsernet beregner kapitaldekning etter CRD IV-regler for den delen av virksomheten som er underlagt Baselregulering og solvenskapitalkrav for den delen av virksomheten som er underlagt Solvens II-regulering. I tillegg beregnes konsernets samlede soliditet etter reglene om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene).

Kapitaldekning CRD IV

Eika Gruppen beregner kapitaldekning for et delkonsern bestående av Eika Gruppen AS, Eika Kreditbank, Eika Kapitalforvaltning. Selskapene inngår i beregningen i henhold til sine sektorspesifikke regler med virkning fra tredje kvartal inneværende år. Sammenligningstall for tidligere perioder er ikke omregnet. Standardmetoden benyttes for beregning av kapitalkrav til kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko.

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Delkonsern CRD IV		
	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Aksjekapital	24.225	24.225	24.225	24.225	24.225	24.225
Overkurs	817.814	817.814	817.814	817.814	817.814	817.814
Annen egenkapital	373.698	345.328	403.735	527.033	425.364	464.573
Sum egenkapital	1.215.737	1.187.367	1.245.774	1.369.072	1.267.403	1.306.612
Periodens resultat som ikke kan medregnes	-	-	-	(51.838)	(36.635)	-
Immaterielle eiendeler	(1.137)	(4.511)	(1.721)	(48.718)	(63.701)	(54.670)
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	(18.309)	(15.666)	-	(18.309)	(15.426)	(12)
Sum ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	1.196.291	1.167.190	1.244.053	1.250.207	1.151.641	1.251.930
Innskudd av ansvarlig kapital i forsikringsvirksomheten	-	-	-	(346.293)	(261.841)	(268.915)
Ren kjernekapital	1.196.291	1.167.190	1.244.053	903.914	889.800	983.015
Annen godkjent kjernekapital - fondsobligasjon	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Kjernekapital	1.296.291	1.267.190	1.344.053	1.003.914	989.800	1.083.015
Tilleggskapital - ansvarlig lån	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
Ansvarlig kapital	1.421.291	1.392.190	1.469.053	1.128.914	1.114.800	1.208.015
Vektet beregningsgrunnlag kredittrisiko	1.671.860	1.604.122	2.057.067	4.420.034	4.433.196	4.824.296
Vektet beregningsgrunnlag operasjonell risiko	532.487	482.364	532.487	1.078.187	1.208.155	1.373.291
Tilleggsberegning faste kostnader	-	-	-	123.376	-	-
Sum vektet beregningsgrunnlag	2.204.347	2.086.486	2.589.554	5.621.597	5.641.351	6.197.587
Kapitalkrav tilsvarende 8 % av beregningsgrunnlag	176.348	166.919	207.164	449.728	451.308	495.807
Kapitalbevaringsbuffer (2,5 %)	55.109	52.162	64.739	134.760	141.034	154.940
Systemrisikobuffer (3,0 %)	66.130	62.595	77.687	161.712	169.241	185.928
Motsyklisk buffer (1,5 %)	33.065	31.297	38.843	80.856	84.620	92.964
Kombinerte bufferkrav	154.304	146.054	181.269	377.328	394.895	433.831
Ren kjernekapitaldekning	54,3 %	55,9 %	48,0 %	16,1 %	15,8 %	15,9 %
Kjernekapitaldekning	58,8 %	60,7 %	51,9 %	17,9 %	17,5 %	17,5 %
Ansvarlig kapitaldekning	64,5 %	66,7 %	56,7 %	20,1 %	19,8 %	19,5 %
Overskudd av ansvarlig kapital	1.090.639	1.079.217	1.080.620	301.858	268.597	278.377

Solvenskapitalkrav og solvensmargin

Norske skadeforsikringsselskaper er underlagt det felleseuropeiske solvensdirektivet Solvens II. Eika Forsikring benytter Solvens II standardmetode. Ved beregning av tellende ansvarlig kapital benyttes faktiske markedspriser i verdsettelsen av forsikringsselskapenes eiendeler og forpliktelser. Solvenskapitalkravet beregnes slik at det skal dekke alle typer risikoer selskapet kan komme ut for, herunder forsikringsrisiko, markedsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko.

Beløp i tusen kroner	Forsikringsvirksomheten		
	30.09.2017 ¹⁾	30.09.2016	31.12.2016
Solvenskapitalkrav (SCR)			
Kapitalkrav markedsrisiko	153.459	125.766	131.874
Kapitalkrav motpartsrisiko	223.848	202.234	213.680
Kapitalkrav helseforsikringsrisiko	148.019	197.835	153.446
Kapitalkrav skadeforsikringsrisiko	482.759	432.191	477.171
Diversifiseringseffekt	(287.787)	(292.905)	(277.376)
Kapitalkrav operasjonell risiko	96.931	96.136	94.561
Samlet solvenskapitalkrav	817.229	761.257	793.356
Tellende ansvarlig kapital til dekning av SCR	1.339.252	1.373.939	1.229.218
Solvenskapitalkrav (SCR)	817.231	761.257	793.356
Dekningsprosent SCR	164 %	180 %	155 %
Tellende ansvarlig kapital til dekning av MCR	1.078.124	1.131.174	977.928
Minstekapitalkrav (MCR)	360.773	342.154	343.975
Dekningsprosent MCR	299 %	331 %	284 %

Tverrsektoriell soliditet

Konsernet rapporterer konsernets samlede soliditet i tråd med regelverket om tverrsektoriell rapportering (konglomeratreglene).

Beløp i tusen kroner	Konsern		
	30.09.2017 ¹⁾	30.09.2016	31.12.2016
Kapitalkrav for CRD IV-foretakene	803.845	796.493	882.691
Solvenskapitalkrav for forsikringsdelen av gruppen	817.231	761.536	793.356
Netto ansvarlig kapital i gruppen	2.363.524	2.356.472	2.312.040
Overskudd av ansvarlig kapital	742.448	798.443	635.993

1) Solvenskapitalkrav og solvenskapital 30. september 2017 er beregnet med utgangspunkt i tall per første halvår 2017.

Note 5 – Segmentanalyse

Beløp i tusen kroner													3. kvartal	
	Fellestjenester, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendoms-megling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto renteinntekter	-	-	10.106	11.135	100.779	101.082	68	140	5	13	(2.461)	(3.413)	108.497	108.957
Netto premieinntekter	-	-	512.348	485.891	-	-	-	-	-	-	-	-	512.348	485.891
Prov- og øvr.inntekter	94.513	84.496	68.778	62.907	5.159	12.315	61.689	50.282	11.781	11.392	(24.401)	(18.003)	217.519	203.389
Provisjonskostnader	-	-	(96.024)	(89.282)	(17.111)	(18.941)	(22.879)	(17.629)	(12)	(9)	(327)	(272)	(136.353)	(126.133)
Netto driftsinntekter	94.513	84.496	495.208	470.651	88.827	94.456	38.878	32.793	11.774	11.396	(27.189)	(21.688)	702.011	672.104
Erstatningskostnader	-	-	272.282	326.772	-	-	-	-	-	-	-	-	272.282	326.772
Driftskostnader	95.642	84.063	54.475	40.908	46.119	44.056	31.082	22.325	9.820	9.227	(9.209)	6.238	227.929	206.817
Tap på utlån og fordr.	-	-	1.621	546	10.800	11.285	-	-	413	-	-	356	12.834	12.187
Resultat før skatt	(1.129)	433	166.830	102.425	31.908	39.115	7.796	10.468	1.541	2.169	(17.980)	(28.282)	188.966	126.328
Skattekostnad	(271)	108	37.156	22.377	7.975	9.640	1.451	2.603	370	577	(3.539)	(5.804)	43.142	29.501
Resultat etter skatt	(858)	325	129.674	80.048	23.933	29.475	6.345	7.865	1.171	1.592	(14.441)	(22.478)	145.824	96.827

Beløp i tusen kroner													Januar - September	
	Fellestjenester, drift og utvikling		Forsikring		Finansiering		Sparing og plassering		Eiendoms-megling		Øvrig virksomhet og konsernposter		Konsern	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Netto renteinntekter	-	-	32.402	34.646	304.368	300.789	288	502	29	(774)	(7.673)	(10.976)	329.414	324.187
Netto premieinntekter	-	-	1.480.240	1.417.130	-	-	-	-	-	-	-	-	1.480.240	1.417.130
Prov- og øvr.inntekter	283.574	237.547	210.898	178.989	16.510	71.759	178.343	145.222	35.480	33.976	(74.847)	(55.164)	649.958	612.329
Provisjonskostnader	-	-	(286.878)	(264.132)	(54.841)	(56.676)	(65.156)	(50.816)	(46)	(55)	(907)	(786)	(407.828)	(372.465)
Netto driftsinntekter	283.574	237.547	1.436.662	1.366.633	266.037	315.872	113.475	94.908	35.463	33.147	(83.427)	(66.926)	2.051.784	1.981.181
Erstatningskostnader	-	-	916.965	964.289	-	-	-	-	-	-	-	-	916.965	964.289
Driftskostnader	285.803	236.946	157.522	124.877	141.500	146.004	87.501	68.160	31.226	30.031	(32.489)	(18.700)	671.063	587.318
Tap på utlån og fordr.	-	-	4.146	996	30.192	39.528	-	-	309	(97)	-	356	34.647	40.783
Resultat før skatt	(2.229)	601	358.029	276.471	94.345	130.340	25.974	26.748	3.928	3.213	(50.938)	(48.582)	429.109	388.791
Skattekostnad	(535)	150	77.404	69.187	23.602	24.104	6.022	6.733	971	985	(13.760)	(9.405)	93.704	91.754
Resultat etter skatt	(1.694)	451	280.625	207.284	70.743	106.236	19.952	20.015	2.957	2.228	(37.178)	(39.177)	335.405	297.037
Eiendeler	56.963	59.142	5.433.184	5.326.137	5.760.897	5.818.493	149.847	132.968	29.707	27.626	467.228	498.587	11.897.826	11.862.953
Gjeld og forpliktelser	111.565	96.163	4.112.534	4.079.828	4.973.806	5.063.293	91.837	75.526	9.867	11.127	310.283	378.632	9.609.892	9.704.569

Konsernets interne styrings- og rapporteringsstruktur er lagt til grunn for segmentrapporteringen. Tallene fra de enkelte datterselskapene er satt opp setter konsernets prinsipper for klassifisering av resultat og balanseposter og vil derfor kunne avvike fra selskapenes egne regnskaper.

Fellestjenester, drift og utvikling omfatter drift og utvikling av IT-systemer, digitale løsninger og betalingsløsninger, kundesenter, regnskap, rapportering og depotservice, bank- og makroanalyse, næringspolitikk, kompetanseutvikling og administrative tjeneste til lokalbankene i Eika Alliansen, samarbeidende selskaper og til konsernets egne virksomhetsområder. **Forsikringsvirksomheten** drives gjennom Eika Forsikring. Selskapets produkter er innenfor skade- og helseforsikring. Selskapets kunder er privatpersoner, landbrukskunder og småbedrifter. **Finansieringsvirksomheten** drives gjennom Eika Kredittdbank. Selskapets har tre virksomhetsområder; kort og betalingsløsninger, objektsfinansiering og nettbanken Sparesmart.no. Selskapets kunder er innen person og SMB-markedet. **Sparing og plassering** er et virksomhetsområde som drives gjennom Eika Kapitalforvaltning. Selskapets produkt- og tjenestetilbud består av verdipapirfond, innskuddspensjon og aktiv forvaltning av diskresjonære porteføljer. **Eiendoms-meglingsvirksomheten** drives gjennom Aktiv Eiendoms-megling som eier av franchisekjeden Aktiv.

Note 6 – Fordringer på og utlån til kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Bankinnskudd driftskonti	21.328	75.723	142	489.487	614.674	576.968
Bankinnskudd plasseringskonti	3.453	3.426	3.434	830.442	903.909	869.543
Bundne bankinnskudd	34.903	21.837	29.286	40.391	27.392	45.086
Sum innskudd i banker	59.684	100.986	32.862	1.360.320	1.545.975	1.491.597
Utlån til selskap i samme konsern	200.000	290.000	200.000	-	-	-
Utlån til andre kredittinstitusjoner	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Sum utlån til kredittinstitusjoner	205.000	295.000	205.000	5.000	5.000	5.000
Sum fordringer på og utlån til kredittinstitusjoner	264.684	395.986	237.862	1.365.320	1.550.975	1.496.597

Det er etablert retningslinjer og rammer for plassering av midler i kredittinstitusjoner. Konsernets selskaper hadde per 30. september 2017 plasseringer på 1,4 milliarder kroner. Av disse var 98,1 prosent plassert i banker med rating A- eller bedre. For morselskapet var andelen 99,9 prosent.

Note 7 – Utlån til kunder

	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Nedbetalingslån	923.291	823.638	832.136
Leiefinansieringsavtaler	1.139.043	1.236.743	1.232.768
Brukskreditter	2.023.657	1.979.948	1.984.023
Utlån før spesifiserte og uspesifiserte nedskrivninger	4.085.991	4.040.329	4.048.927
Individuelle nedskrivninger	12.119	13.798	13.732
Gruppevise nedskrivninger	83.582	42.465	44.064
Netto utlån til kunder	3.990.289	3.984.066	3.991.131
Individuelle nedskrivninger			
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	13.732	10.001	10.001
- Konstaterte tap i perioden hvor det tidligere er foretatt nedskrivninger	3.063	(1.060)	1.663
Periodens nedskrivninger til dekning av tap på utlån	1.450	2.737	5.394
Individuelle nedskrivninger for verdifall	12.119	13.798	13.732
Gruppevise nedskrivninger			
Nedskrivning for verdifall på utlån 1. januar	44.064	37.977	37.977
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	39.518	4.488	6.087
Gruppevise nedskrivninger for verdifall	83.582	42.465	44.064

Innvilgede lån og trekkrammer

Ved utgangen av tredje kvartal 2017 var det innvilget, men ikke utbetalte låne- og leiefinansieringssaker på til sammen 267 millioner kroner. Maksimal kredittgrense for kredittkort var på 10,8 milliarder kroner, hvorav ubenyttet ramme utgjorde 8,8 milliarder kroner. Som sikkerhet for lån benyttes det finansierte objektet, mens i leiefinansieringssaker er det utleier som eier utleieobjektet. For brukskreditter er det ikke sikkerhetsstillelser.

Note 8 – Misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Beløp i tusen kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Brutto misligholdte engasjementer	151.061	115.018	128.946
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer	12.352	11.403	9.297
Nedskrivninger misligholdte/tapsutsatte engasjementer	(88.601)	(44.215)	(50.393)
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjementer	74.812	82.206	87.850

Nedskrivninger for misligholdte og tapsutsatte engasjementer omfatter individuelle nedskrivninger for objektsfinansiering og totale nedskrivninger for kredittkort.

Note 9 – Tap og nedskrivninger

Beløp i tusen kroner	3. kvartal 2017	3. kvartal 2016	Jan-Sept 2017	Jan-Sept 2016	Helår 2016
Spesifikasjon av periodens tap og nedskrivninger på utlån til kunder					
Periodens endring i individuelle nedskrivninger for verdifall	(891)	(307)	(1.613)	3.796	3.731
Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	(1.393)	617	39.518	4.489	6.088
Resultatførte renter på utlån hvor det er foretatt nedskrivning for tap	223	345	1.006	2.039	2.529
Konstaterte tap i perioden	12.986	12.374	36.137	33.957	53.083
Inngang på tidligere konstaterte tap	(125)	(1.745)	(44.857)	(4.753)	(13.306)
Sum tap og nedskrivninger på utlån	10.800	11.285	30.192	39.528	52.126
Spesifikasjon av periodens tap på andre fordringer					
Endring i tapsavsetning	1.933	363	2.829	(30)	(66)
Konstaterte tap i perioden	132	578	3.128	1.475	1.780
Inngang på tidligere konstaterte tap	(31)	(39)	(1.502)	(190)	(223)
Sum tap og nedskrivninger på andre fordringer	2.034	902	4.455	1.255	1.491
Sum tap og nedskrivninger	12.834	12.187	34.647	40.783	53.617

Note 10 – Certifikater, obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning

Beløp i tusen kroner	Gj.snitt. Modifisert		Nominell verdi	Kostpris	Markedsverdi
	eff.rente	durasjon			
Stat/Statsgarantert	0,51 %	0,60	85.000	84.762	84.785
Offentlig eide foretak	1,14 %	0,22	20.000	20.005	20.010
Kommuner og fylkeskommuner	1,17 %	1,22	485.887	491.030	491.245
Banker og finansinstitusjoner	1,28 %	1,02	1.371.000	1.386.880	1.385.583
Obligasjoner med fortrinnsrett	1,05 %	0,66	989.724	1.006.649	1.007.771
Sum markedsbaserte verdipapirer			2.951.611	2.989.326	2.989.394
Verdiendring ført over resultatet					9.004

Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bank selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner. Ved prisprøving av obligasjoner og sertifikater benytter konsernet priser fra Nordic Bond Pricing. Andelen av børsnoterte papirer utgjorde 91 prosent ved utgangen av andre halvår 2017.

Morselskapets investeringer i ansvarlige obligasjoner utstedt av Eika Kreditbank på 140 millioner kroner. Obligasjonene er klassifisert som anleggsmidler.

Note 11 – Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Beløp i tusen kroner	Antall	Eierandel	Morselskap		Konsern	
			Kostpris	Bokført verdi	Kostpris	Bokført verdi
SDC AS	339.310	19,6 %	159.816	159.016	159.816	159.016
Vipps AS	40.455	10,0 %	77.206	77.206	77.206	77.206
Andre aksjer	-	-	16.489	11.971	13.422	9.350
Verdipapirfond	-	-	119.548	120.854	760.169	863.204
Sum aksjer og andeler			373.059	369.047	1.010.613	1.108.776
Verdiendring ført over resultatet				971		23.807

Eika Gruppen har en strategisk eierpost i SDC AS. Investeringen er foretatt for å samle eierskapet i felles datasentral for bankene i Eika Alliansen. Basert på resultatutviklingen i selskapet ble aksjeposten ved utgangen av 2014 nedskrevet med DKK 32 millioner. Denne verdsettelsen er opprettholdt per 30. september 2017. Aksjeinvesteringen er finansiert ved låneopptak på DKK 159 millioner. Lån i DKK er omregnet til valutakursen på balansedagen og urealisert valutagevinst/tap er tillagt aksjenes bokførte verdi (sikringsbokføring).

Spesifikasjon av investeringer i verdipapirfond

Beløp i tusen kroner	Morselskap			Konsern		
	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Antall	Kostpris	Markedsverdi
Verdipapirfondet Eika Norden	-	-	-	10.074	40.394	64.365
Verdipapirfondet Eika Norge	-	-	-	24.980	90.391	133.568
Verdipapirfondet Eika Global	-	-	-	32.942	33.120	53.578
Sum aksjefond	-	-	-	67.996	163.905	251.511
Verdipapirfondet Eika Sparebank	90.718	91.545	92.552	184.212	187.255	187.935
Verdipapirfondet Eika Obligasjon	-	-	-	95.313	95.887	97.732
Verdipapirfondet Eika Likviditet	-	-	-	123.270	124.598	125.176
Verdipapirfondet Eika Pengemarked	27.417	28.003	28.302	73.944	76.006	76.331
Verdipapirfondet Eika Kreditt	-	-	-	111.921	112.518	124.519
Sum rente- og obligasjonsfond	118.135	119.548	120.854	588.660	596.264	611.693
Sum	118.135	119.548	120.854	656.656	760.169	863.204
Verdiendring ført over resultatet			199			23.745

Verdipapirfondenes forening og Nordic Trustee står bak selskapet Nordic Bond Pricing som publiserer uavhengige priser på obligasjoner. Ved prisberegning av underliggende papirer i rentefond benyttes priser fra Nordic Bond Pricing. Markedsverdi på unoterte illikvide omløpsaksjer i aksjefond er fastsatt ved bruk av modeller hvor verdien blant annet estimeres basert på verdiutviklingen av børsnoterte likvide aksjer som anses å være sammenlignbare med selskapets investeringer. For øvrige unoterte finansielle investeringer benyttes observerbare transaksjoner i markedet som grunnlag for prisingen.

Note 12 – Investeringer i datterselskap

Beløp i tusen kroner	Anskaffelses- tidspunkt	Kontor- adresse	Eierandel	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Eika Forsikring AS	1997	Hamar	100 %	394.108	394.108	394.108
Eika Kredittbank AS	2006	Oslo	100 %	542.666	542.666	542.666
Eika Kapitalforvaltning AS	1997-2012	Oslo	100 %	145.938	145.938	145.938
Aktiv Eiendomsmegling 1)	2001	Oslo	100 %	27.300	27.300	27.300
Terra Gruppen AS	2000	Oslo	100 %	156	156	156
Norsk Sparebankgruppe AS	2001	Oslo	100 %	170	170	170
Terra Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	156	156	156
Eika Alliansen AS	2008	Oslo	100 %	151	151	151
Sum eierinteresser i konsernselskap				1.110.645	1.110.645	1.110.645

1) Aktiv Eiendomsmegling består av Aktiv Eiendomsmegling AS og det heleide datterselskapet Aktiv Eiendomsoppgjør AS.

Note 13 – Forsikringstekniske avsetninger

Beløp i tusen kroner	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Avsetning for ikke opptjent premie, brutto	1.357.484	1.292.930	1.297.929
Erstatningsavsetning brutto	2.083.728	2.155.293	2.113.648
Sum forsikringstekniske bruttoavsetninger	3.441.212	3.448.223	3.411.577
Gjenforsikringsandel av ikke opptjent bruttopremie	341.180	324.657	322.864
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	630.653	668.953	655.814
Sum gjenforsikringsandel av forsikringstekn. bruttoavsetninger	971.833	993.610	978.678
Sum avsetning for egen regning	2.469.379	2.454.613	2.432.899

De forsikringstekniske avsetningene tilfredsstiller minstekravet til avsetninger fastsatt av Finanstilsynet.

Note 14 – Gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner

Beløp i tusen kroner	Valuta	Rentebetingelser	Forfall	Morselskap			Konsern		
				30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
Kassekreditt	NOK	Flytende+margin	-	-	-	56.215	-	-	56.215
Annen gjeld	DKK	Flytende+margin	2020	200.434	192.972	194.468	200.434	192.972	194.468
Sum gjeld til kredittinstitusjoner				200.434	192.972	250.683	200.434	192.972	250.683
Innskudd med avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	-	32.595	54.883	52.688
Innskudd uten avtalt løpetid	NOK	Flytende+margin	-	-	-	-	47	50	197
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner				-	-	-	32.642	54.933	52.885
Sum gjeld til og innskudd fra kredittinstitusjoner				200.434	192.972	250.683	233.076	247.905	303.568

Klassifisering i balansen

Bankinnskudd og kassekreditt er presentert netto i balansen når disse har samme motpart. Ved netto innstående er beløpet presentert under fordringer på kredittinstitusjoner og ved netto trekk som gjeld til kredittinstitusjoner.

Ubenyttede trekkrammer

Konsernets selskaper hadde per 30. september 2017 ubenyttede trekkrammer på kassekreditt på 350 millioner kroner og trekkfasiliteter på 300 millioner kroner. Morselskapet hadde ubenyttet trekkramme på kassekreditt på 150 millioner kroner.

Covenants

Selskapene i Eika Gruppen er bundet av kryssende mislighold innenfor konsernet og der er vilkår knyttet til eventuell endringer i Eika Gruppen AS sin eierstruktur. Eika Gruppen AS og Eika Kredittdbank AS kan ikke pantsette aktiva uten långivers samtykke (negativ pledge). Rullerende tre års distribusjonsavtale med eierbankene forutsettes opprettholdt. I forbindelse med trekkrettigheter og kassekreditter er det stillet krav om minimum 10 prosent kapitaldekning.

Note 15 – Innskudd fra kunder

Beløp i tusen kroner	30.09.2017		30.09.2016		31.12.2016	
	Beløp	Gj.snitt	Beløp	Gj.snitt	Beløp	Gj.snitt
Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	4.396.420	1,70 %	4.519.223	1,85 %	4.523.528	2,24 %
Innskudd fra kunder med avtalt løpetid	27.768	2,07 %	15.670	2,22 %	5.548	1,82 %
Sum innskudd fra kunder	4.424.188		4.534.893		4.529.076	

Gjennomsnittlig rente på innskudd og gjeld til kunder uten løpetid er beregnet ut fra et aritmetisk gjennomsnitt av uvektet nominell rentesats. Innskuddene er i hovedsak fra privatmarkedet. De 10 største innskuddene utgjør samlet 2,6 prosent av total portefølje. Det største innskuddet utgjør 0,84 prosent av total portefølje.

Note 16 – Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
NO0010699093	250.000	NOK	Flytende	3M Nibor +1,45%	2013	2018	250.000	250.000	250.000
NO0010699093 Tilbakekjøp					2013	2018	(25.000)	-	(25.000)
Over/underkurs							(70)	(130)	(115)
Sum verdipapirgjeld							224.930	249.870	224.885

Note 17 – Ansvarlig lånekapital

Beløp i tusen kroner	Ramme	Valuta	Rente	Rentebetingelser	Opptak	Forfall	Morselskap			Konsern		
							30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016	30.09.2017	30.09.2016	31.12.2016
NO0010712508	100.000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2014	Evigv.	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Amortiserte kostnader							-	(193)	(175)	-	(193)	(175)
Sum fondsobligasjoner							100.000	99.807	99.825	100.000	99.807	99.825
NO0010708324	125.000	NOK	Flytende	3M Nibor + 2,30%	2014	2024	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000	125.000
NO0010753346	250.000	NOK	Flytende	3M Nibor + 3,50%	2015	2045	-	-	-	250.000	250.000	250.000
Amortiserte kostnader							(70)	(185)	(165)	(1.079)	(1.139)	(1.093)
Sum ansvarlig lån							124.930	124.815	124.835	373.921	373.861	373.907
Sum ansvarlig lånekapital							224.930	224.622	224.660	473.921	473.668	473.732

Evigvarende fondsobligasjon 100 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 3. juli 2019.
 Ansvarlig obligasjonslån 250 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 11. desember 2025.
 Ansvarlig obligasjonslån 125 millioner kroner har innløsningsrett for utsteder, første gang 26. mars 2019.

Note 18 – Nærstående parter

Som nærstående parter for Eika Gruppen AS ansees alle selskap innen konsernet samt styremedlemmer og ledende ansatte. Det er transaksjoner mellom morselskapet og de øvrige selskapene i konsernet som inngår som en del av den ordinære virksomheten. Transaksjonene omfatter administrative tjenester, leie av lokaler og driftsmidler, utlån og finansiering.

eika.

Tlf: +47 22 87 81 00
E-post: post@eika.no
Parkveien 61
P.b 2349 Solli
0201 Oslo

www.eika.no